

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«НАУКА ТА ОСВІТА БЕЗ КОРДОНІВ»

*XV Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція*

**«РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ НАУКИ:
ТЕОРИЯ, ПРАКТИКА, ІННОВАЦІЇ»**

Тези доповідей

Частина 3

29 березня 2019 р.

Дніпро
2019

УДК 0.82

ББК 94.3

Розвиток сучасної науки: теорія, практика, інновації: XV Міжнародна науково-практична інтернет-конференція: тези доповідей, Дніпро, 29 березня 2019 р. – Ч. 3. – Дніпро: ГО «НОК», 2019 – 58 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на XV міжнародну науково-практичну інтернет-конференцію «Розвиток сучасної науки: теорія, практика, інновації». Для науковців, аспірантів, здобувачів, викладачів та студентів вітчизняних та зарубіжних вищих навчальних закладів та науково-дослідних установ.

Оргкомітет інтернет-конференції не несе відповідальності за матеріали опубліковані в збірнику. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Всі матеріали надані в авторській редакції та виражаютъ персональну позицію учасника конференції. Повну відповідальність за достовірну інформацію несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерела є обов'язковим.

ЗМІСТ

ПСИХОЛОГІЧНІ НАУКИ

Коса Н. С. Особливості кризової інтервенції як екстремної психологічної допомоги.....	4
--	---

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

Бичук І. О. Технології соціальної роботи з молоддю.....	10
Вірченко В. І. Інтерактивне навчання – це навчання в режимі діалогу	13
Кравець Н. П., Рудковська А. Ю. Соціальна реабілітація дітей-сиріт з інтелектуальними порушеннями.....	23
Кравець Н. П., Шовкун А. В. Фізичні вправи на уроках літературного читання як засіб корекції особистості учнів з інтелектуальними порушеннями.....	28
Ladynenko L. P. Theory of probability in a school course of mathematics: some aspects of study.....	34
Lysenko T. P. Problems and perspectives of linguodidactics.....	36
Нечипоренко А. Ф. Візуалізація навчальної інформації на заняттях з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням».....	40
Фідірко М. О., Антіпова Ж. І. Особливості фізичної підготовленості студентів-першокурсників НУ «ОЮА».....	43
Хаврюченко Л. Л. Дистанційне навчання у вузі.....	47

СОЦІОЛОГІЧНІ НАУКИ

Снігур А. І. Гендерні аспекти управління в соціальній сфері.....	51
---	----

2. Кравець Н. П. Творчий розвиток учнів з особливими освітніми потребами як один із шляхів їх соціалізації // Topical issues of social pedagogy: Collective monograph. CARICOM, Barbados, 2017. – Р. 79-99.
3. Кравець Н. П. Формування читацької діяльності як особистісного компоненту соціально-трудової адаптації розумово відсталих учнів // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія: збірник наукових праць / відп. ред. В. М. Синьов. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – 359 с. – Випуск 30. – С. 102–113.
4. Лангмейер Й., Матейчек З. Психическая депривация в детском возрасте. Прага: Авиценум, 1984. – 248 с.
5. Шипицьна Л. М. «Необучаемый» ребенок в семье и обществе. Социализация детей с нарушением интеллекта. 2-е изд., перераб. и дополн. СПб: Речь, 2005. – 477 с

**ФІЗИЧНІ ВПРАВИ НА УРОКАХ ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ ЯК
ЗАСІБ КОРЕКЦІЇ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ З
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ**

Кравець Н. П.,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри психокорекційної педагогіки
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
м. Київ, Україна*

Шовкун А. В.,

*студентка факультету спеціальної та інклузивної освіти
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова*

м. Київ, Україна

Проблема фізичного розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями одна з найактуальніших у теорії та практиці корекційного навчання. Фізичне виховання є обов'язковим спеціально організованим процесом, який здійснюється протягом усього періоду навчання дітей у школі. Воно сприяє формуванню важливих рис особистості: рішучість, чесність, відвага, здатність до подолання труднощів, стійкість тощо. Відомий український педагог В. Сухомлинський вказував, що здатність дитини сприймати й пізнавати навколошній світ значною мірою залежить від її здоров'я [3].

Роль фізичного виховання щодо корекції недоліків психофізичного розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями вивчали такі науковці, як А. Дмитрієв, М. Козленко, В. Мозговий, Б. Сермеєв, Б. Шеремет, О. Шевченко та інші. Відомий спеціаліст з питань організації фізичної культури дітей з інтелектуальними порушеннями М. Козленко зазначав, що «фізкультурні вправи ... сприяють підвищенню життєдіяльності всього організму, ... тонізують діяльність центрального і периферійного відділів нервової системи, позитивно впливають на м'язи і кістково-зв'язковий апарат. ... Така активізація життєдіяльності всього організму і насамперед центральної нервової системи – важлива умова всього успішного навчання і подолання вад розвитку відсталої дитини» [2, с. 168].

Фізичному вихованню учнів з інтелектуальними порушеннями приділяється неабияка роль на уроках літературного читання, тому що молодші школярі з інтелектуальними порушеннями на уроках літературного читання значну кількість часу сидять не рухаючись, швидко втомлюються, відволікаються, в них знижується працездатність, погіршується настрій, підвищується тривожність, дехто може порушувати

правила поведінки на уроці, тому основним завданням учителя є подолання цих проявів, зняття статичного навантаження, фізичного та емоційного напруження. [1, с. 330].

Молодший шкільний вік є сензитивним періодом для розвитку фізичних якостей дитини, тому важливим завданням вчителя є прилучення учнів до здорового способу життя і підвищення інтересу до фізичної культури. На уроках літературного читання це забезпечується завдяки застосуванню учителем різноманітних фізичних вправ з метою подолання стомлюваності учнів та підвищення працездатності.

Для відновлення фізичного здоров'я дітей та підвищення працездатності на уроках літературного читання ми використовували різноманітні фізичні вправи, спрямовані на загальне зміцнення здоров'я молодших школярів з інтелектуальними порушеннями. Вправи використовували у певній послідовності. Почали з вправ для формування правильного дихання, оскільки одним із чинників, що впливає на якість читання є сформоване мовне дихання, яке забезпечує правильне звукоутворення, дотримання пауз, збереження плавності вимови та інтонаційної виразності. Для цього використали ряд вправ: «задуй свічку», «святкові кульки», «урок співів». Сутність вправи «задуй свічку»: глибоко вдихнути повітря і рівно інтенсивно видихнути його на уявлену свічку. Виконуючи вправу «святкові кульки» учні глибоко вдихали через ніс повітря і плавно видихували його через рот, надуваючи щоки. Дітям сподобалася вправа «урок співів», адже усі школярі з інтелектуальними порушеннями, як і діти з типовим розвитком, люблять співати й слухати пісні, музику. Щоб виконати вправу, школярі глибоко вдихали носом повітря і починали проспівувати на видиху голосні звуки та склади з ними. Такі вправи не лише сприяли зміцненню здоров'я учнів, а й підвищували інтерес до уроку літературного читання, насамперед до матеріалу, який вивчався.

Також для поліпшення загальної працездатності молодших школярів з інтелектуальними порушеннями на уроках літературного читання ми застосовували різноманітні фізкультурні хвилинки і паузи, які знімали втому, нормалізували увагу та активність, відновлювали сили й допомагали долати апатію, стомлюваність, порушення працездатності. Фізкультурні хвилинки застосовували залежно від стану продуктивності праці школярів – одну або дві протягом уроку. Якщо в учнів виникала фізична й розумова стомлюваність, внаслідок чого вони переставали активно працювати, знижувався інтерес до матеріалу уроку, а стимули – ілюстративний матеріал, зміна завдань, диференціація діяльності, застосування індивідуального підходу не давали бажаних результатів, ми застосовували дві фізкультурні хвилинки протягом уроку [1].

Для фізкультурних хвилинок добирали такий комплекс вправ, який вже був засвоєний учнями на уроках фізичної культури. Комплекс передбачав вправи для м'язів рук, спини, ніг, що допомагало посилити кровообіг та зняти статичне напруження. Діти виконували наступні вправи:

- 1) встати, руки на пояс, виконувати нахили голови в різні сторони;
- 2) вправи для рук;
- 3) вправи на підтягування на носках та опускання на всю ступню.

Більшість вправ пропонували дітям виконувати в ігровій формі. Наприклад, учням дуже подобається гра «піаніно». Хід гри: пальцями обох рук учні імітували на парті гру на піаніно: під рахунок «один–два» пальцями по порядку простукували по парті, починаючи від великого пальця до мізинця. Гра «комарики»: учні спочатку звуками імітували дзижчання комара, потім імітували рухами його «політ» навколо голови, вільної руки, ніг, ловлячи комара оплесками. Наприклад, за сигналом учителя: «комарик над головою» діти плескали в долоні над головою.

Щоб процес виконання фізичних вправ був цікавим для дітей, ми емоційно підсилювали їх виконання. Діти виконували вправи під музику та з елементами танцю.

Варто відмітити, що учням подобаються фізкультурні хвилинки, які супроводжуються віршованими текстами. Школярі не лише зосереджують увагу на вивченні певного матеріалу на уроці літературного читання, а й у них виробляється дикція та правильна артикуляція. Щоб у дітей не збивався ритм дихання, їхні рухи були точними і сильними, при проведенні таких фізкультурних хвилинок ми промовляли разом з учнями текст швидкомовки, а учні виконували вправи. Наприклад, учні виконували віршовану фізкультхвилину: «Один, два – всі пірнають» (присісти), «Три чотири – виринають» (встати), «П'ять, шість – на воді, кріпнуть крильця молоді» (помахати руками). «Сім, вісім – що є сили всі до берега приплили» (імітація плавання). «Дев'ять, десять – розгорнулись, обсушiliсь, потягнулись» (потягнутися). «І розбіглись хто куди» (сісти за парту).

Виконання фізичних вправ у поєднанні з віршованими текстами сприяє розвитку пам'яті та уваги молодших школярів з інтелектуальними порушеннями, мовлення, мислення, уваги. Імітація дій у віршах розвиває уяву, спостереження учнів та викликає в них особливий інтерес, оскільки має багато спільногоЗ ігровою діяльністю та казкою, які дітям доступні для сприймання.

Для відпочинку очей молодших школярів використовували вправу «крила метелика». Учні часто моргали без напруження повік 10–15 разів. Вправу повторювали 4–5 разів. Крім того, учні виконували вправу «ніс Буратіно». Хід вправи: на дошці малюнок із зображенням Буратіно. Учні спочатку дивляться уважно на ніс Буратіно, потім – на власний ніс. Вправу повторювали 9–10 разів. Сподобалася учням вправа «сова». На

рахунок 1–4 вони заплющували очі й сиділи із закритими очима. На рахунок 5–10 широко відкривали очі. Вправу повторювали 4–5 разів.

Чим більшим було статичне навантаження, тим частіше й активніше учні виконували фізичні вправи. Пропонуючи учням різноманітні фізичні завдання, ми керувалися порадою К. Ушинського: «Дайте дитині трохи порухатися, і вона знову подарує вам десять хвилин уваги, а десять хвилин жвавої уваги, якщо ви зуміли їх використати, дадуть вам в результаті більше, ніж цілий тиждень напівсонних занять» [4, с. 25-26].

По закінченню експерименту ми переконалися в тому, що належне фізичне навантаження на уроках літературного читання підвищує працездатність, допомагає активізувати пізнавальну діяльність молодших школярів з інтелектуальними порушеннями, а процес засвоєння та формування знань стає більш легким та доступним для школярів.

Отже, застосування комплексу фізичних вправ на уроках літературного читання у спеціальній загальноосвітній школі сприяє корекції недоліків розвитку дітей з інтелектуальними порушеннями, спрямоване на всебічний розвиток та на оптимізацію працездатності учнів, покращення їхнього розумового й фізичного стану. Але обов'язково потрібно враховувати індивідуальні та психофізіологічні можливості учнів.

Література:

1. Кравець Н. П. Урахування психофізичного стану здоров'я розумово відсталих учнів на уроках літератури // Педагогіка здоров'я: збірник наукових праць VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Чернігів, 7–8 квітня 2017 р.): [в 2 т.] / ред. колегія: С. М. Шкарлет [та ін.]. Чернігів, 2017. – Т. 2. – С. 329-332.

2. Основи спеціальної дидактики / за ред. д-ра пед. наук, проф. І. Г. Єременка. – 2-е вид., переробл. К.: Рад. школа, 1986. – 200 с.
3. Сухомлинський В. О. Здоров'я, здоров'я і ще раз здоров'я // Вибрані твори: В 5-ти т. К.: Рад. школа, 1976. – Т. 3. – С. 103-111.
4. Старко Ю. М. Позитивний вплив фізкультхвилинок на уроці // Педагогічна майстерня. 2011. – № 11. – С. 25-26.

**THEORY OF PROBABILITY IN A SCHOOL COURSE OF
MATHEMATICS: SOME ASPECTS OF STUDY**

Ladynenko L. P.,

*Lecturer of the Department of Mathematics and Statistics
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushinsky
Odesa, Ukraine*

In the last decade, the problem of studying the elements of probability theory and statistics at school is particularly acute. It can be explained by the fact that in the period of rapid information technology development there is a need for the ability to transfer a huge amount of information, to process it and to make reasonable conclusions. Formation and development of probable thinking and appropriate skills among schoolchildren is considered as an urgent requirement of modern developing society, and even more to a greater extent – of the future society. Pupils have a deformed idea of mathematics without studying probabilistic notions, because they believe that besides true and false statements there is nothing more. Probability theory is associated with everyday life much more closely than it is said at school. Therefore, the earlier the concept of probability theory is introduced, the less risk it is to hear from university students that mathematics is torn from everyday life.